

Redakcja: Kraków 9, Płuczki 28.
Telefon 3105.

Administracja: ul. Dunajewskiego 2.
Telefon 362.

Konto poczt. Kasy Oszczęd. 813.476.

Rękopisy zwraca się tylko w razie wyraźnego zastrzeżenia. Na rękopisie, czytelnie, po jednej stronie pisany, należy z góry podać żadaną liczbę odhltek, których koszt oraz koszt klisz ponosi w całości autor.

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN URZĘDOWY TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO I TOW. LEK. GALIC., ORGAN ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU, TOWARZYSTWA LEKARZY POLSKICH W KIJOWIE, CHICAGO, DETROIT

CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH

WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE

LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO

ORGANU TOW. LEKARZY GALICYJSKICH I TOW. LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO

CZASOPISMO LEKARSKIE

ORGAN TOWARZ. LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYCHODZI CO SOBOTA.

Przedpłatę przyjmują w Krakowie Administracja i księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, w Warszawie księgarnie Gebethnera i Wolfa, Wendego i Sp., nadto urzędy pocztowe austriackie i niemieckie.

Zgłoszenia przyjmuje Administracja. Cena ogłoszeń: 70 halerzy za wiersz petlowy lub jego miejsce.

Przedpłata wynosi: rocznie K 60.— półrocznie 30.—, kwartalnie K 15.—.

Jeden numer osobno kosztuje 1.20 K

Redaktor główny: Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Komisja redakcyjna. Przewodniczący: Redaktor główny. Członkowie: Dr W. Damski, prezes Tow. lek. krak.; dr A. Akerman, skarbnik Tow. lek., dr B. Wojciechowski, podskarbi komisji; dr Blassberg, prof. dr Browicz, prof. dr Krzyształowicz, prof. dr K. W. Majewski, prof. dr Rutkowski.

Przewodniczący Podkomisji redakcyjnej w Łodzi Dr S. Sterling (Piotrkowska 111).

DOM ZDROWIA

Konc. przez Namiestnictwo
Zakład leczniczy prywatny
w Krakowie
ul. Sienkowskiego 1. — Tel. 67.

W r. 1906 rozszerzony i zasadniczo przekształcony, uległ w r. 1911 dalszemu znacznemu powiększeniu i udoskonaleniu.

Przyjmuje przypadki chirurgiczne, położnicze, ginekologiczne i inne, z wykluczeniem chorób zakaźnych i ciężkich nerw. 281

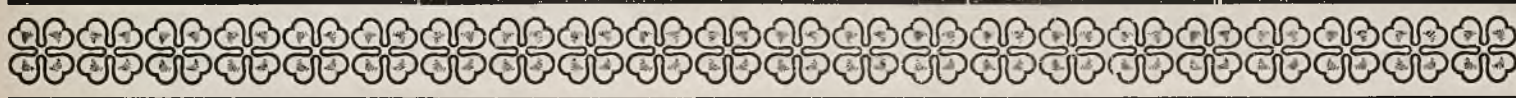
Leżenie sztucznem słońcem górskiem.
Prospekty na życzenie.

PLATYNĘ, BRYLANTY

zegarki złote, zęby sztuczne, oraz wszelką biżuterję

kupuje 230

po najwyższych cenach zegarmistrz MELZER
Kraków, ul. Sławkowska 1. 16. obok magazynu broni.

Zjednoczone firmy DROBNER-KRAKÓW

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dział medyczny: Plac Szczepański 1. 3. — Telefon 415. — Adres telegr.: Drobneruniwers

poleca

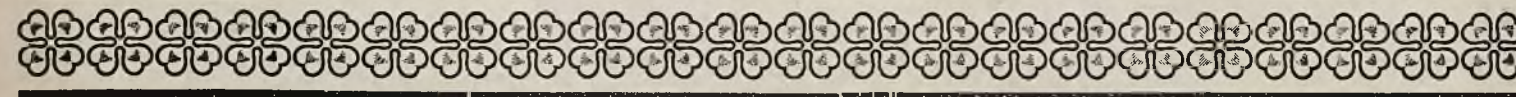
Instrumenty chirurgiczne.

Meble operacyjne.

Kompletne urządzenia lekarskie.

(Nowo urządzona wystawa medyczna na I p.)

Kosztorysy na żądanie. Kosztorysy na żądanie.

OTWARTO w Lecznicy Związkowej
w Krakowie, ul. Garncarska 11.
191

EMANATORYUM RADOWE

Leczenie nieżytu jelit i innych zaburzeń żołądkowo-jelitowych.

LACTOBACILLINE

Pastyłki z wyodrębnionych fermentów mlecznych.

3—9 PASTYLEK DZIENNIE.

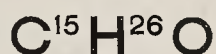
Powiększenie tych dawek nie sprawia niekorzyści.

228

Próbki i piśmiennictwo:

LACTOBACILLINE, 13, Rue Pavée, PARIS.

ARHÉOL

JEDYNY CZYNNY PIERWIASTEK WYCIĄGU SANTALOWEGO

RZEZĄCZKA, KATAR PĘCHERZA
MOCZOWEGO

10—12 KAPSULEK DZIENNIE

221

NIE WYWOŁUJE BÓLÓW NERKOWYCH.

LABORATOIRE: P. ASTIER-45. Rue du Docteur Blanche-PARIS.

PRÓBY I LITERATURĘ DOSTARCZA FILIA ASTIER, WARSZAWA, ŻŁOTA 27.

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO, TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH, ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU, TOWARZYSTW LEK. POLSK. W KIJOWIE, CHICAGO I DETROIT, CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH, WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE »LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO« ORGANU TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH I TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO, ORAZ »CZASOPISMO LEKARSKIE« ORGAN TOWARZYSTW LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KROLESTWA POLSKIEGO.

Redaktor główny: Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Z oddziału chorób wewnętrznych szpitala krajowego
w Sarajewie.

**Ze spostrzeżeń klinicznych o grypowym zapaleniu płuc
w czasie epidemii grypy w r. 1918/19.**

Podał

Prof. Dr L. Korczyński.

(Ciąg dalszy).

Zbytecznem byłoby podnosić osobno, że ani opryszczki, ani wybroczyny skórne, ani wreszcie krosty nie stoją w bezpośrednim związku z zapaleniem płuc jako takim. Podobnie, jak gdzieindziej, są one i tu także tylko objawem zjawiskiem towarzyszącem cięższemu ogólnemu zakażeniu.

Przejdziemy teraz do narządu oddechowego.

Szczegółem, który na pierwszy rzut oka uderzać musi, jest bardzo znaczna duszność. Chorzy oddychają szybko, z widocznym wysiłkiem przy pomocy dodatkowych mięśni oddechowych, głównie wdechowych. Pracę tych mięśni widać bardzo wyraźnie. Tor oddechowy staje się wybitnie piersiowy. Liczba oddechów wzrasta bardzo znacznie. W niektórych przypadkach liczyliśmy po 60 i więcej oddechów w ciągu jednej minuty; 40—50 należało do stałej zasady. O trudnem i w ostatecznym wyniku niedostatecznem odwieźraniu płuc świadczy dalej silne wdechowe wciąganie międzyżebry, najwyraźniejsze z natury rzeczy w tych okolicach klatki piersiowej, pod którymi leżą wykluczone od oddychania części płuc. Łatwo pojąć, że wobec znacznego obrzęku błony śluzowej średnich oskrzeli, zwężenia a nawet chwilowego zamknięcia ich światła, przedewszystkiem wszakże skutkiem niedrożności drobnych oskrzelków, wypełnionych szczelnie ropiastym, niekiedy włóknikowym wysiękiem, niema w tych przypadkach warunków dla powstawania wzmoczonego przewodnictwa fal głosowych, tak bardzo cechującego dla włóknikowego zapalenia płuc. Drżenie klatki piersiowej i przewodnictwo głosu są u chorych na zapalenie płuc grypowe prawie zawsze raczej osłabione.

Odgłos, powstający przy opukiwaniu klatki piersiowej nie ma również w znacznej części zupełnie świeżych przypadków właściwego zapalenia płuc stłumionego charakteru. Nabiera go dopiero wtedy, gdy zapalenie rozszerzyło się i gdy rozrzucone z początku gniazda zapalne zlały się ze sobą w ogniska znacznych rozmiarów, zajmujące większą część płatów, a nawet całe płaty płuc. Dopóki tego niema, wydobywają uderzenia opukowe tylko przytłumiony odgłos, zmieszany z mniej lub więcej wyraźnym bębenkowym przydźwiękiem. Źródło tego przydźwięku leży nie tylko w zwiotczeniu tkanki płucnej i ścian drobnych oskrzeli, ale także w rozszerzeniu oskrzeli, zmiennem, jak o tem mogliśmy się wielokrotnie przekonać przy badaniach pośmiertnych, dla grypowych nieżytych zapaleń płuc.

Wśród objawów osłuchowych stoją na pierwszym planie liczne średnio i drobnobąnkowe, dzwięczne rżenia. Obok nich usłyszeć można na ograniczonej przestrzeni także niedodmowe trzeszczenia, rzadziej trzeszczenia wstępne, cechujące początek włóknikowego zapalenia płuc. Oddechu oskrzelowego nie słychać w świeższych przypadkach zupełnie.

O wszystkich tych, tak pospolitych, wprost podstawowych szczegółach zakresu dyagnostyki fizycznej wspominamy dlatego,

aby równocześnie z pewnym nawet naciskiem zaznaczyć, że to, co przy badaniu znajdujemy, nie posiada tej wyrazistości, której spodziewać się można ze względu na rozprzestrzenienie sprawy zapalnej. Między obrazami sekcyjnymi i wynikami badania chorych zachodzi nierzadko widoczny niestosunek. Zwracano nań uwagę kilkakrotnie w czasie ostatniej epidemii grypy. Mówiąc o nim, zaznaczamy wszakże wyraźnie, że mamy przytem na myśli tylko przypadki świeższe. Przy dłuższem trwaniu choroby, gdy sprawa zapalna rozszerzy się na znaczny obszar płuca, gdy powstanie martwica tkanki płucnej i zupełny jej rozpad, z wytworzeniem się jam, niekiedy bardzo znacznej objętości, występują jako kliniczny wykładnik wszystkich tych zmian, także zupełnie wybitne objawy fizyczne.

Ścisły związek sprawy zapalnej w płucach z nieżytem oskrzeli sprawia, że odznacza ją zawsze mniej lub więcej znaczne podrażnienie do kaszlu. Niekiedy zjawiają się nawet napady kurczowego kaszlu i stają się prawdziwą plagą zmęczonych, znaczną dusznością dotkniętych chorych. Dzieje się to albo z początku choroby w tych przypadkach, w których zapalenie płuc powstało wkrótce po wybuchu grypy i gdzie istnieje bardzo jeszcze ostry nieżyt tchawicy, albo też w okresie znacznie późniejszym, gdy nastął rozpad płuca i potworzyły się ropniakowe jamy. W jednym z naszych przypadków doprowadziły takie napady gwałtownego kaszlu do powstania rozległej odmy podskórnej w obrębie szyi i klatki piersiowej.

Kaszel prawie zupełnie suchy należy do wyjątkowych zjawisk. Zazwyczaj odkrztuszają chorzy znaczniejszą, często nawet bardzo znaczną ilość ropiastej, w jednostajną masę zlewającej się plwociny. Wejrzenie jej jest tak bardzo cechujące, że widząc taką plwocinę u chorych gorączkujących sinawych można, w czasie panowania epidemii grypy, już z góry przypuszczać ostry nieżyt najdrobniejszych oskrzeli względnie nieżytych zapalenie płuc.

Mimo, że przy sekcjach wcale nierzadko widywaliśmy zupełnie typowe włóknikowe skrzepy, tkwiące w świetle oskrzeli nie tylko małego, ale także większego kalibru, spotkaliśmy się z nimi w plwocinie zaledwie parę razy. Zdaje się, że zazwyczaj uchodziły poprostu naszej uwagi. Zasługują one na to, aby pilnie śledzić za nimi, nie tyle dla tego, aby je stwierdzać, ale raczej z tego powodu, że stanowią, o ile osądzić mogą z własnych spostrzeżeń, oznakę ciężkich zakażeń grypowych.

Do zupełnie pospolitych zjawisk w plwocinie należy pewna domieszka krwi. Mniej często zdarzają się przypadki z wyraźnem krwawieniem. Spotkaliśmy się z niem w każdym razie u 14 chorych, czyli w 11·86% wszystkich przypadków grypowego zapalenia płuc. Przyczyna tych krwotoków nie jest zawsze jednakowa. Leży albo w pękaniu drobnych ale licznych naczyń błony śluzowej, w pierwszym rzędzie tchawicy, albo w przeżarciu naczyń płucnych, leżących wśród tkanki płucnej dotkniętej w dalszym ciągu zapalenia martwicą. W pierwszym przypadku przydarzają się krwotoki w początkowym, w drugim, w późniejszym względnie w końcowym okresie choroby. Z rozpadem tkanki płucnej zmienia się zresztą zawsze wejrzenie plwociny. Z białego lub zielonkawo żółtego staje się brudną, czasem posokowatą, nabiera ostrej, wprost cuchnącej woni. Wykryć w niej wtedy nietrudno włókna sprężyste, a zazwyczaj także okruchy, względnie kryształki zmienionego barwika krwi.

Przy badaniu plwocin naszych chorych grypowych nie pominięto także strony bakteriologicznej. Mimo przeglądnięcia wielkiej liczby preparatów, pochodzących od całego szeregu chorych, nie powiodło się ani w jednym przypadku wykryć zna-

nych z dawniejszych spostrzeżeń o grypie, zwłaszcza z czasów jej wielkiej epidemii w r. 1889 prątków Pfeiffera. Stale znajdowały się i to bardzo obficie tylko paciorkowce (*Streptococcus* względnie *Streptococcus pleomorphicus* Wiesner). Spotkał się tu z takim samym wynikiem jak przy badaniach w przypadkach bardzo ostrych nieżytów dróg oddechowych, wykłających się nie rzadko z nieżytem zapaleniem płuc, które w znacznej ilości widywaliśmy w Bośni między r. 1912 i 1914. Zwłaszcza w r. 1913 były one tak rozpowszechnione, że wprost sprawiały wrażenie epidemicznego rozszerzenia się choroby. Zwróciłem na nie uwagę w niedrukowanym sprawozdaniu o ruchu chorych na moim tutejszym oddziale w r. 1913, złożonym ówczesnemu rządowi Bośni i Hercegowiny. Wspominam o tem tutaj dlatego, że wszystkie ówczesne przypadki sprawiały wrażenie grypy. Określaliśmy je mianem »pseudoinfluenza« tylko z powodu braku prątków Pfeiffera.

U większości naszych chorych przebiegało zapalenie płuc bez wyraźnych klinicznych objawów równoczesnego zapalenia opłucnej. Zwracało wprost uwagę, że chorzy, którzy ulegli zakażeniu, względnie bardzo rzadko skarżyli się za życia na kłucie w klatkę piersiową rzadko okazywali tarcie opłucne, mimo że przy sekcji prawie zawsze znajdowano naloty wysięku włóknikowego, niekiedy wcale nawet grube i zbite. Po pierwszych sekcjach, przy których stwierdzono zmiany na opłucnej, badaliśmy każdego chorego z tem większą starannością w tym kierunku — najczęściej z wynikiem ujemnym. U niewielu tylko można było stwierdzić zupełnie pewne znamiona ograniczonego suchego zapalenia opłucnej. Częściej zdarzały się zato przypadki wysięków opłucnych. Naliczyliśmy ich ogółem 14, w tem 11 z wysiękiem ropnym, 2 z wysiękiem surowiczym, 1 z wysiękiem surowiczym krwawym. Oznaczało to w porównaniu z całym materiałem, który nas w tem sprawozdaniu zajmuje, 10·86%. Udział ropniaków opłucnej wynosi w tem 9·32%, wysięków surowiczych 2·54%. Z pośród chorych z wysiękiem ropnym poddało się 9 z dobrym skutkiem leczeniu chirurgicznemu; dwóch chorych zmarło w parę godzin po przyjęciu na oddział. Z chorych okazujących wysięki surowicze nie wyzdrowiał ani jeden.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sprawy Towarzystw naukowych.

Towarzystwo lekarskie krakowskie.

(Dokończenie).

Dyskusja nad odczytem prof. Krzyształowicza »O wpływie światła na skórę«. 1) Kol. Mayer nadmienia, że cały szereg chorób skóry łączy się z chorobami wewnętrznymi. Światło zaś nie tylko górskie, ale i w nizinach działa, nie tylko na skórę, ale i na krew, a przez to na inne narządy wewnętrzne. Wiemy, że wpływa na zwiększenie się ilości krwinek, na przemianę materii, na wydzielanie się potu, przy stosowaniu światła zimnego, na apetyt i t. d. 2) Kol. Seńkowski czyni kilka uwag co do warunków działania promieni widma. Zaznacza, że promienie mogą o tyle wywierać wpływ na ustroj, o ile zdołają do niego się przedostać. Otóż promienie o fali krótkiej przechodzą przez komórkę i zatrzymują się w niej, wpływając przyspieszająco na rozpad białka, na sprawy fermentacyjne i oksydacyjne w komórce, na wytworzenie barwika, który broni ustroju przed wpływem szkodliwych promieni długich. Niektóre barwiki fluoryzujące, jak eozyna, same trucizną nie są, ale paraliżują zdolność ustroju do bronienia się przed szkodliwymi promieniami i z tego powodu zwierzę, nakarmione eozyną i wystawione na światło, ginie. Promienie Röntgena miękkie długofaliste działają silnie na skórę, twarde, krótkofaliste na skórę nie działają. 3) Kol. Dr. Oszański, uważa działanie światła na skórę i na narządy wewnętrzne za dwie różne sprawy. Promienie krótkofaliste działają na głębokość 5 milimetrów. Pośrednio działają na krew, która za pomocą hemoglobiny zamienia je na inną energię świetlną. Przemiana materii u chorych naświecanych jest szybszą.

Zast. sekr. Dr. Sokołowska.

Posiedzenie zwyczajne dnia 9. VII. 1919 r.

Przewodniczący prezes Dr Damski. Obecnych 40 członków.

1. Prof. Dr. Lewkowicz przedstawia przypadek wyleczenia gronkowcowego zapalenia tkanki mózgowej i ogólnego zapalenia opon, jako następstwa po ranie postrzałowej czaszki, przy użyciu szczepionki swoistej. Przypadek ten leczony przed dwoma laty dotąd nie przedstawia żadnych objawów sprawy chorobowej w oponach.

Cecha fabryczna ogólna.

LABORATORJUM
CHEMICZNE

MAGISTRA KLAWE.

10, PLAC TRZECH KRZYŻY, WARSZAWA.

Cecha fabr. dla organoprepar.

Medicamenta biologica.

**ORGANOTERAPEUTICA
VARIA, ZYMAZA, OVO-
LECITHINUM, VACCINAE
BACTER.**

Medicamenta
chemica pura.

CALCINA pura et synthetica, ARGOCOL (Arg. Colloidal), BOROTROPIN, CARBO LIGNI chem. pur., ICHTALBUNIN (Ichtalbin).

Medicamenta ad inj.
subcut. sterilis.

Medicamen. natural.
Salia Miner. effervescent. in tabletis.

Medicamenta composita.

**HEMOGEN, GONETOL,
HEMORIN, CARBOSAL,
CARBOTAN, NASALIN,
DYSENTEROL.**

LITERATURA NA ŻĄDANIE GRATIS.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY I SANATORYUM

Dra KUPCZYKA

specjalisty chorób nerwowych
Kraków, Szujskiego 1. 9—11. Tel. 1295.

Wskazania: Choroby nerwowe, żołądka i jelit. niedokrwistość, skaza moczanowa, cukrzyca, otyłość, ogólne osłabienie, choroby serca i naczyń krwionośnych.

II. Kolega Dr Sieramski, kapitan konsultant armii gen. Hallera, wygłosił odczyt: **Nowe kierunki w chirurgii.** Na początku zaznacza, że autorowie angielscy już oddawna przeczą skuteczności środków przeciwnieżylnych. Niesłuchanie ważne są zasługi Carrela w wynalezieniu płynów, które dla tkanek ciała ludzkiego, dotkniętych zranieniem, stwarzają prawidłowe warunki życia i pomagają w walce z zakażeniem. Co do płynu Dalkina (natrium hypochlorosum 4 $\frac{1}{2}$ gr. na litr), przemylwane nim rany stają się aseptycznymi i goją się znakomicie. Za najważniejsze jednak uważa prelegent usunięcie; o ile to jest możliwe, bez utraty sprawności danego narządu tych części ciała, które mogły być przy zranieniu zakażone i to usunięcie w pierwszych 24 godzinach po zranieniu i zaszcyciu rany. Taką metodę stosowano we Francji ze znakomitą skutkiem, co z jednej strony było niesłuchanie ważne dla rannych prędko powracających do zdrowia, z drugiej strony dla państwa, gdyż zmniejszało znacznie koszty.

W dyskusji Kol. Dr Harajewicz zapytuje o leczenie stawów. — Prelegent odpowiada, że i w tym kierunku nowa metoda daje bardzo dobre wyniki, przyczem starać się należy, żeby jak najprędzej staw uruchomić. Jest wskazanem odkażenie eterem części, które nie mogą być usunięte, a istnieje obawa, że są zakażone. To samo przy przestrzałach kości, o które pytał kolega Dr Wojciechowski.

Zast. Sekr. Dr. Sokołowska.

Wiadomości bieżące.

— Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego wystosował do prof. Dr Walerego Jaworskiego pismo następujące, które mu wręczył Dziekan Wydziału:

Czcigodny Panie Profesorze!

Gdy opuszczasz stanowisko, na którym przez długi szereg lat niezmiennie pracowałeś ku chlubie polskiej medycyny, ku pożytkowi naszej wszechnicy i jej uczniów, ku dobru szerokiego społeczeństwa, — pragnie Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego złożyć Ci gorącą podziękę.

Szereg cennych badań naukowych, stanowiących przykład i zachętę dla innych naszych badaczy, przyczynił nie tylko Tobie, ale i polskiej nauce lekarskiej, chluby, sięgającej poza granice naszej Ojczyzny, i był źródłem, z którego także pracownicy innych krajów czerpali podjętę i podstawę do dalszych poszukiwań. Za wzorem Twoim i pod Twym światłym kierunkiem pracował naukowo zastęp Twych ściślejszych uczniów, których umiałe skupić koło siebie, natchnąć zamiłowaniem do badań, nauczyć sumiennosci i wyrobić na dzielnych swych pomocników. Przejęty serdeczną troską o przyszłość Wydziału lekarskiego i o przyszłych jego wychowanców, wykształciłeś z pośród swych współpracowników szereg sił dydaktycznych, na których gorliwości i wiedzy może Wydział lekarski polegać.

Jako nauczyciel kierowałeś się zawsze dbałością o dobro słuchaczy Uniwersytetu i troskliwością o ich pożytek. W pamięci naszej i w pamięci uczniów naszych nie zetrą się te lata Twojej działalności, kiedy nawet ciężkie cierpienia fizyczne, przeżywane z narażeniem zdrowia siłą Twojej woli i wzniosłem poczuciem obowiązku, nie wstrzymywały Cię od wykładów. A przejęty pragnieniem, aby w uczniów wpoić jaknajskuteczniej wiedzę lekarską, przodkowałeś w stworzeniu dla nich polskich podręczników, i nie tylko sam uczniom naszym dałeś w rękę doskonałe własne dzieła, ale, pokonując wszelkie trudności, potrafiłeś sprządnąć do pracy piśmienniczej na tem polu innych naszych uczonych.

Twoją myślą, troską i trudem powstało Muzeum historyczne Wydziału lekarskiego krakowskiego. Dla tego Muzeum będącego tak wymownym dowodem przywiązania do Uniwersytetu i serdecznego uśmiałowania jego losów i dziejów, poświęcałeś cały czas, jaki Ci od prac Twych pozostawał, zamiast obracać go

Pabianickie Towarzystwo Akcyjne przemysłu chemicznego

zawiadamia WW. PP. Lekarzy, że następujące wyroby:

Phytinum in capsulis operculatis

Phytinum liquidum, Lipoiodin tablettae 0.3×20, Salenal.

wprowadziło na nowo do handlu. Preparaty te nabywać można w każdej aptece.

Wyłączne zastępstwo fabryki powierzono nadal firmie

„Pharma“ Mr. B. Jawornicki sp. z ogr. odp. w Krakowie Długa 5,

do której WW. PP. Lekarze łaskawie zechcą się zwracać z ewentualnem żądaniem literatury i prób.

206

JÓZEF LEIBLOWICZ

SKŁAD PRZYBORÓW DENTYSTYCZNYCH

KRAKÓW

LWÓW

RYNEK GŁ. 11, (DCM WENECKI)

UL. LUDWIKA KUBALI 3.

POLECA: KOMPLETNE URZĄDZENIA DENTYSTYCZNE,
INSTR. OPERATYWNE I TECHNICZNE,
WSZELKIE MATERIAŁY DENTYSTYCZNE

W NAJWIĘKSZYM WYBORZE. ZLECENIA PISEMNE USKUTECZNIA ODWROTNIE.

157

na wytchnienie i wypoczynek. Ta przez Ciebie stworzona instytucja wzrosła też pod Twoją opieką bardzo szybko i pomyślnie i stanowi już dziś skarbnicę, jaką żaden inny z polskich Wydziałów lekarskich, a niejedyn też i z zagranicznych, nie może się pochlubić.

Za to wszystko coś zdziałał dla Wszechnicy naszej i społeczeństwa, niema sposobu odpłaty; przyjm wszakże, Czcigodny Panie Profesorze przynajmniej te wyrazy głęboko odczutego dziękczynienia, jakie Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego jednomyślną uchwałą z dnia 4. października b. r. złożyć Ci postanowił.

— Naczelnik Państwa nadał nadzwyczajnemu profesorowi chirurgii w Uniwersytecie lwowskim Dr Hilaremu Schrammowi tytuł i charakter profesora zwyczajnego.

— Choroby zakaźne w Krakowie od 9. XI. do 22. XI. 1919: płońca 9 + 1 (1 + 1), błonica 4 (1), dur brzuszny 1 + 1, czerwonką 13 + 4 (1 + 2), dur plamisty 10 + 2 (2), dur powrotny 1 (1), róża 2 + 1.

— Choroby zakaźne w Łodzi od 2. XI. do 8. XI. 1919: dur plamisty 22 + 4, dur brzuszny 61 + 6, dur powrotny 1, czerwonka 3 + 2, płońca 35 + 5, błonica 8 + 2, róża 2 + 1. — Odkazano mieszkań 751, odwieszono osób 2621.

Odpowiedzialny redaktor:

Prof. Dr Kazimierz Majewski.

AMPULAE STERILIS. SUBC.

Inj. TRIPLEX I. II. III. Gessner

i

Dragées TRIPLEX Gessner

o składzie: Strichnin. nitr. Natr. kakodylic. Gallic. et Natr. glycerinofosforicum.

oraz

Dragées TRIPLEX c. Ferro Gessner

o składzie: Strichnin. nitr. Natr. kakodylic. Gallic. et Ferrum glycerinofosforic.

215

poleca

Mag. Farm. JAN GESSNER dawniej E. Gessner

APTEKA i LABORATORYUM FARMACEUTYCZNO-CHEMICZNE

WARSZAWA, ALEJE JEROZOLIMSKIE 25.

ZAWIADOMIENIE

FIRMY

DROBNER-KRAKÓW

Nadeszły

Jedwabne katetery i sondy.
Platynowe nożyki do szczepienia.
Krażki maciczne „Prolaps“.
Platyno-irydowe igły do iniekcji.

135

MEBLE OPERACYJNE.

Wysyłka natychmiastowa.

KRONIKA DENTYSTYCZNA

Miesięcznik poświęcony wszystkim gałęziom dentystyki, chorobom jamy ustnej, oraz sprawom zawodowym, wychodzi od lipca 1906

pod redakcją

Lekarza-dentysty M. Krakowskiego.

Redakcja i administracja: Warszawa, ul. Rymska 8.

MEBLE LEKARSKIE

stoły, umywalnie, krzesła ginekologiczne, szafki na instrumenta, stoliki i t. p.

w wielkim wyborze

po cenach konkurencyjnych

polecają

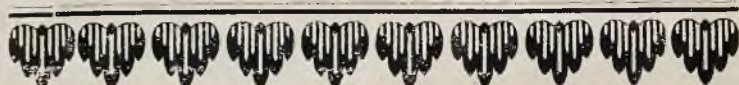
153

STANISŁAW BARAN I Ska

Kraków.

Sławkowska 6.

Kraków.

Dostawca klinik U. J. i Szpitali Wojsk Polskich

STANISŁAW BARAN i Ska

Fabryka instrumentów chirurgicznych
i weterynaryjnych

Kraków.

Ślawkowska 6.

Kraków.

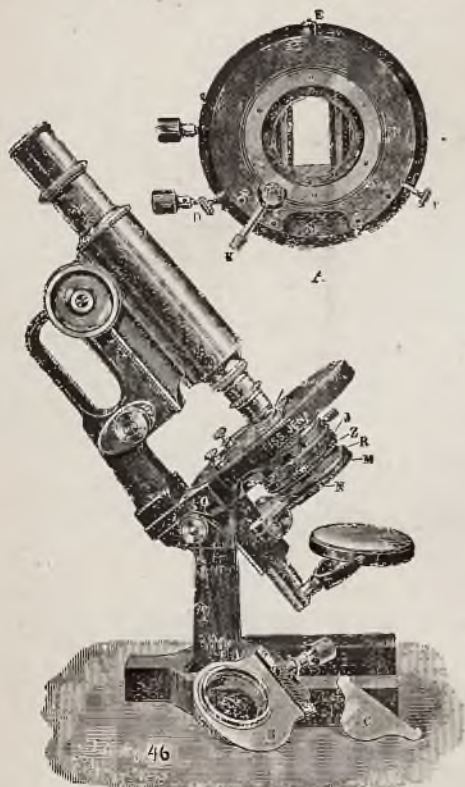
poleca po cenach fabrycznych

133 b

Mikroskopy Zeissa.
Aparaty ortopedyczne.

Aparaty elektromedyczne.

!!Specjalna naprawa lamp kwarcowych!!

Fabryka przetworów leczniczych Eugeniusza Matuli

w Radomyślu Wielkim poleca własne przetwory:

Kamphenol Prof. Dra Chlumsky'ego. Znakomity an-
tyseptyk przy
róż., ropowicach, ropniakach, czyrakach, przetłokach gruczołowych i t. p.

Pilulae medic. Matula. Pilulae natr. arsenic. comp. Każda pigułka zawiera:
Natr. arsenic. 0.0005 Ferr. protok. 0.05. Chinin.
hydr.-Calc. glycerin. phosphor. Extr. Colae spis. aa 0.03. Extr. nucis vom 0.005. Pulvis chel q. s. Pigułki
te są otoczone cukrem. Wydaje się jedynie na przepis lekarski.

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan. hypophosphor. comp.)

w działalności identyczny z syr. Fellowa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony lek krzepiący w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach narządu nerwowego, krzywicy, neurastenii, itp.
Zawiera Żelazo, mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole podfosforowe rozpuszczone w syropie.
Skład chemiczny podany na każdej flasce. Ferrophosphat MATULI wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. —
Sposób użycia: 2-3 razy dziennie łyżeczkę od kawy w 1/4 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

207

Zawiera ciała lotne jak: Olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem, dają jednolitą masę, łatwo, dokładnie wcieralną. W użyciu przyjemny, o miłej woni. Działa znakomicie w bólach gośćcowych różnych postaci, osobliwie w gościec mięśniowym, postrzale, rwie kulszowej, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie, jakoteż badania, wykonane na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija wata lub flanelą. Do nabycia we wszystkich aptekach. Tylko w oryginalnych słoikach. Dozwolony w cesarstwie rosyjskiem przez zatwierdzenie Rady Lekarskiej i Ministerium spraw wewnętrznych w Petersburgu.

Powyższe przetwory są do nabycia we wszystkich aptekach. — Główny skład w apteczce WP. Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując, używać zawsze formuлки: **original. Matula.** Nazwy, marka, ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów Lekarzy darmo i oplatnie przysła Laboratoryum i Fabryka przetworów farmaceutycznych **EUGENIUSZA MATULI** w Radomyślu Wielkim.

Treść:

Prof. Dr L. Korczyński: Ze spostrzeżeń klinicznych o grypowym
zapaleniu płuc w czasie epidemii grypy 1918/19 . . . str. 221

Wiomości bieżące str. 223
Ogłoszenia

PERFUMY i MYDŁA FRANCUSKIE oraz PRZEBORY TOALETOWE

POLECA

ALBA KRAKÓW, UL. SZCZEPAŃSKA L. 7. **ALBA**
LWÓW, ULICA HALICKA L. 21.

SPRZEDAŻ CZĘŚCIOWA I HURTOWNIA.

158

Sanatorium dla chorób piersiowych

Dra K. DŁUSKIEGO W ZAKOPANEM.

122

Stale otwarte. — Przyjmuje pacjentów.

DESINFEKTORY (Odwszarki)

suchym powietrzem i parą

stałe i przewoźne

ŁAŻNIE I PARÓWKI

oraz

wszelkie urządzenia w zakres higieny wchodzące

dla Szpitali, Klinik i Sanatoriów

poleca

231

Inż. MARYAN STARK i Ska

I. Małopolska wytwórnia urządzeń sanitarnych

Kraków, Lubomirskiego 29.